

Téma: pohyb živočíchov, Poznámky si prepíš do zošita! Poznámky sa nauč! Odpovedz na otázky k učivu! Odpovede si prepíš do zošita !

Živočíchy ako jediná skupina živých organizmov majú možnosť aktívne premiestňovať celé telo v priestore a to nielen vo vodnom, ale aj v suchozemskom prostredí a tiež vo vzduchu. Niektoré skupiny živočíchov prekonávajú vôbec najväčšie vzdialenosti medzi živými organizmami (migrácie). Možno ich teda označiť za najpohyblivejšiu skupinu organizmov vôbec.

Pohyb je cieľavedomá činnosť. Uskutočňuje sa s cieľom:

- vyhľadávať potravu a vhodné životné podmienky
- uniknúť pred nebezpečenstvom
- zabezpečiť životne dôležité funkcie - rozvádzanie živín, rozmnožovanie, pohyb potravy v tráviacej sústave a pod.

U živočíchov sa rozlišujú dve **formy pohybu**:

pasívny pohyb - živočíchy sú unášané len **pôsobením fyzikálnych faktorov** napr. vodou, vzduchom, telovými tekutinami, alebo ich prenášajú iné živočíchy.

Príkladom môže byť plachtenie vtákov, ktoré využívajú vzdušné prúdy na časť svojho letu, alebo presun blchy, ktorá sa zachytila na srsti psa a po určitom čase preskočí na iné miesto.

Každý z vyššie opísaných živočíchov sa pohybuje aj aktívne, lebo má vytvorené príslušné pohybové orgány alebo organely.

Pasívny pohyb je charakteristický aj pre rastliny.

aktívny pohyb - pohyb **viazaný na pohybové orgány- svaly, kosti, kĺby. alebo pohybové orgánčeky**. Mechanizmy pohybu:

I. NESVALOVÝ POHYB

- **meňavkovitý pohyb** – pohyb pomocou **panôžok**, charakteristický prúdením cytoplazmy v bunke (napr. meňavky, niektoré druhy bielych krviniek)

- **pohyb bičikmi a brvami** – umožňuje vykonať:

. **lokomócie** – predstavujú pohyb z miesta na miesto. Pomocou bičikov sa pohybujú aj samčie pohlavné bunky väčšiny živočíchov. Obrveným povrchom tela sa pohybujú aj niektoré ploskavce alebo larválne štádiá.

II. SVALOVÝ POHYB

Svalový pohyb sa vyvinul mnohobunkovcom počas vývoja ako významný prvok prispôsobenia organizmov na podmienky vonkajšieho prostredia. Vzniká špecializované svalové tkanivo a svaly jednotlivých živočíšnych skupín sú rozlične organizované a usporiadané vzhľadom na spôsob života.

Otázky k učivu :

1. Pohyb živočíchov sa uskutočňuje s cieľom, aké sú ciele pohybu?
2. Pasívny pohyb živočíchov sa uskutočňuje pôsobením akých faktorov?
3. Aktívny pohyb živočíchov je viazaný na pohybové orgány aké sú to?
4. Čo je to lokomócia?
5. Ako sa pohybujú bičíkavce?
6. Svalový pohyb u mnohobunkovcov prebieha pomocou čoho?
7. Aký je to meňavkovitý pohyb?